

له قوناخى پاش هلبووسى چى رووده دات؟

15-11-2023

نووسه ره كان

زريان روژه ه لاتی

كورتہ : لادانى محممد هلبووسى له پؤستى سه روكى په رله مان كاريگه رييه كى راسته وانهى له سه ر
هه لېژاردنى نه نجوومه نى پاريزگان ده بيت كه بپاره له مانگى داهاتوودا بكرت.

لادانی محەممەد حەلبووسی لە پۆستی سەرۆکی پەرلەمان کاریگەرییەکی راستەوانە لە سەر هەلبژاردنی ئەنجوومەنی پارێزگاکان دەبێت کە بڕیارە لە مانگی داھاتوودا بکریت. لە گریمانە کاردانەوێ سەدر بەرامبەر لادانی کۆنە ھاوپەیمانیەکی و جوولەیی گریمانەیی دووانە سەدر -حەلبووسی بۆ قوێخاھی داھاتوو، ئەگەری دواخستنی هەلبژاردن زیاتر دەبێت. خۆ ئەگەر ئەوێش روونەدات و سەدر خۆی لێ کەر بکات، ئەوسا بە ئەگەری زۆر گۆلەیی حەلبووسی وەک بەھێزترین سیاسەتمەداری سوننی لە ئەمپۆی عێراق دا دەکەوێتە لێژی!

حەلبووسی سیاسییەکی سوننە بوو کە بەھۆی پالپشتیی گرووپەکانی نزیك لە ئێرانەوێ توانی بەسەر رکابەرە سوننییەکانیدا زۆر بێ و لە ماوەیەکی زۆر کورتدا پێ بکات، بەلام مانگی هەنگوینی ئەو لەگەڵ ئەو گرووپانە لەدوای رێککەوتنە سێقۆلێیەکی سەدر- پارتی- تەقەدووم لە پاش هەلبژاردنی ئۆکتۆبەری 2021 کۆتایی ھات. لەدوای پێکھاتنی حکومەتی ئیدارەیی دەولەتیش، بابەتی لادانی حەلبووسی لە سەرۆکایەتی پەرلەمان، گەفتوگۆیەکی بەردەوام، بەلام لاوازی پشیت پەردەکانی سیاسەت بوو. ھەرچەند مەحموود مەشھەدانی بەردەوام وەک بەرێژێک ئامادە بوو بە بۆ باسەکانی شوێنگرتنەوێ حەلبووسی، بەلام ناوی کەسانی دیکە وەک خالیدی عوبیدیش لە ئارادا بوو .

پاساوێ یاساییەکانی لادانی حەلبووسی ھەرچۆنیک بێ، پێدەچێت ئەمە دووھەمین پێشھاتی گەرنگی نیوخۆیی عێراق بێت سەبارەت بە لاوازبوونی پێگەیی لایەنەکانی ھاوپەیمانییە سێقۆلێیەکی سەدر- بارزانی - حەلبووسی. ئەویش دواوەی کە زیاتر لە سالیکی ھەولێر لەژێر گوشارێکی ئابووری و سیاسی چەند لایەنەدا بە ئەگەری زۆر دواپین ئەلقەیی کاریگەرییەکانی کێشانەوێ لەناکاوەکی سەدر لە پەرلەمان و رێخۆشکردن بۆ پێکھێنانی حکومەت لەلایەن رکابەرەکانی، لاوازبوونی خۆی سەدر دەبێت، ئەویش لە رێگەیی لەدەستدانی کاریگەری و نفووزەکی لە ئیدارەیی پارێزگاکانی باشووری عێراق. دیارە ئەگەر هەلبژاردن بکریت.

پێدەچێت لادانی حەلبووسی ھەواییکی دلخۆشکەر بێت بۆ لیستەکانی رکابەری ئەو لە هەلبژاردنی ئەنجوومەنی پارێزگاکان وەک (الحسم)، (العزم) و (السیادە). ئەمە بێجگە لە بەرەپەکی فراوانی دیکەیی سیاسییەکانی پێشووی سوننە کە بەھۆی درەوشانەوێ ئەستێرەیی بەختی حەلبووسی، لەماوەی رابردوودا پەراویز کەوتبوون. بێجگە لەوێش پێدەچێ بەشیک لە گرووپە شیعییەکان کە لە رابردوودا لەرێگەیی گەپاندنەوێ کەسانی وەک عەلی حاتەم سلیمان و مالی ئەبوریشە و دروستکردنی بەرەپەکی ناپازی لە ئەنبارەوێ دەیانویست ھیزی حەلبووسی کەم بکەنەوێ، بەو بڕیارە دلخۆش بێ.

حەلبووسی بە کێشانەوێ وەزیرەکانی، تەنیا دەتوانێت بۆ ماوەیێکی کاتی گەرفت بۆ کابینەیی حکومەتەکی سوودانی دروست بکات کە ھەر بۆخۆی بەشیک لە گرووپە شیعییەکانیش لێی رازی نین، بەلام ئەگەر حەلبووسی دەنگی خۆی بخاتە پال سەدر و داوای بایکۆت بکات، ئەوسا تەگەرەپەکی گەورە بۆ ئیتار دروست دەکات و ئەمەش لەوانەپە ئەگەری دواکەوتنی هەلبژاردن زیاتر بکات.

بەپێی بڕیاری دادگە، ئیستا ئیدی محەممەد حەلبووسی سەرۆکی پێشووی پەرلەمانە. ئەمەش لەدوای زنجیرەپەکی گۆرپانکاری لە دامەزراوێ ئەمنییەکان وەک لادانی فەرماندەیی ھیزی دژەتیرۆر و ھەولەکان بۆ لاوازکردنی زیاتری ھەولێر، لەم کاتەدا پێگەیی چوارچێوێ ھاوئاھەنگی لە سیاسەتی عێراقدا بەھێزتر دەکات، بەلام بارودۆخی ناوچەکی بە گشتی، دۆخی هەلبژاردن، ھەرۆھە جەمبۆلی داھاتووی سیانەیی ھەنار- ھەولێر دەریدەخەن کە ئەو بەھیزییە تا سەر دەبێت یان نا.